

Zostaną słabe lub chore

Nie wszystkie bociany odlecą

Rokrocznie niewielka ilość bocianów zamiast odlecieć, postanawia przetrwać w Polsce. Najczęściej są to okazy osłabione lub okaleczone, choć zdarzyć się może, że i zdrowy ptak podejmie decyzję o pozostaniu.

To zachowanie, które zdecydowanie odbiega od normy, charakterystycznej dla tego gatunku i badacze mają różne teorie na ten temat. Wymienia się m.in. zaburzenia instynktu migracji lub... ćwiczenie nowej strategii. Czy w istocie najodważniejsze bociany świadomie próbują przetrwać i przyzwyczaić się do trudnych warunków pogodowych? Mogą mieć w tym jeden istotny cel: pierwszeństwo w wyborze najlepszego gniazda. Gdy zostaną na miejscu, będą mieć pewność, że wybiorą to najbardziej odpowiednie. To cena warta narażenia się na niebezpieczeństwo wędrówki.

Zjawisko to może się nasilać ze względu na łagodniejsze zimy, a także coraz bardziej powszechnymi metodami wykorzystywanymi przez bociany antropologicznych źródeł pokarmu – np. składowisk śmieci lub miejscach podobnych, gdzie często wyrzucone są resztki jedzenia.

Czy wiemy, jak się zachować, gdy zobaczymy bociana, który podjął decyzję o przetrzymaniu? Nie należy pomagać wtedy, gdy jesteśmy w stanie ocenić, że ten dostojny ptak jest osobnikiem

zdrowym, który nie wykazuje oznak zranienia lub choroby. Może zdarzyć się, że swoją nachałną pomocą, przyczynimy się do szkody. Trudno jest złapać osobniki, które są silne i zdrowe, a ich próba ucieczki może wiązać się z dużą utratą energii, którą normalnie powinny przeznaczyć na szukanie jedzenia. Tym samym możemy również spłoszyć bociana z miejsca, z którym był zaznajomiony. Taki ptak może uciec wycieńczony i nie mieć sił, aby szukać pożywienia w innym, nieznanym sobie miejscu.

Podejmowanie wylapywania bocianów jesienią jest więc związane z dużym ryzykiem. Należy pamiętać, żeby podchodzić do tego ostrożnie i z rozwagą. Istnieje wiele organizacji, które w takich sytuacjach służą swoją pomocą. Warto o nich pamiętać. Często jednak zdarza się tak, że ludzie widząc bociana w okresie jesienno-zimowym, za wszelką cenę próbują schwytać ptaka, aby mu pomóc. Nie zawsze są świadomi zagrożenia, do jakiego mogą się przyczynić.

Bociany radzą sobie coraz lepiej, ale w najtrudniejszym okre-

sie, gdy zima faktycznie da się we znaki i zarówno ziemia i zbiorniki wodne będą zamrożone, można podkładać pokarm – najlepiej na oczach bociana. Mogą to być surowe, niewielkie ryby lub mięso z drobnymi kośćmi. Ważne jest, aby zakończyć dokarmianie, gdy tylko mrozy ustąpią. Przyzwyczajanie ptaków do siebie nie jest najlepszym pomysłem, jeżeli chcemy zachować harmonię w naturze.

Należy starać się, aby bocian mógł zachowywać się naturalnie. Jego nieufność względem człowieka często pozwala mu przetrwać.

Pomocy z pewnością potrzebują bociany, które wykazują się wyraźnymi problemami – mogą być osłabione, chore lub kalekie. W takiej sytuacji nie mają one sił, aby podejmować wędrówki i latać. Interwencja człowieka jest więc wskazana, aby nie skazać takiego osobnika na pewną śmierć. Tutaj należy zgłosić się do ośrodków rehabilitacji zwierząt i ptasich azyli – wszędzie tam, gdzie ptaki mogą dostać szansę na to, aby w spokoju przetrwać. Jeżeli zobaczymy taki przypadek w naszej okolicy, śmiało można zwrócić się z tym do Urzędu Gminy, który powinien pomóc w zorganizowaniu oględzin przez weterynarza specjalistę. Wtedy takie zwierzę transportują specjaliści do odpowiedniego ośrodka, gdy uznają, że interwencja jest potrzebna.

Rozpoczął się

Program „Czyste Powietrze”

4 września rozpoczął się cykl spotkań informacyjnych w ramach programu „Czyste Powietrze”. Jego celem jest poprawa efektywności energetycznej zasobów mieszkalnych budownictwa jednorodzinnego poprzez gruntowną termomodernizację i wymianę palenisk – źródeł ciepła.

Ogromną rolę w zanieczyszczeniu powietrza bierze spalanie odpadów i słabej jakości opału w domowych, często przestarzałych piecach. Aby zmienić tę sytuację, należy pomóc mieszkańcom domów jednorodzinnych – program „Czyste Powietrze” ma być odpowiedzią na te potrzeby.

Program będzie realizowany w latach 2018-2029. Jego budżet opiewa na 103 mld złotych, z czego finansowanie w formie dotacji to 63,3 mld zł, a w formie pożyczek zwrotnych 39,7 mld zł.

Pieniądze zostaną przeznaczane w szczególności na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła. Zdobyć będzie można od 40 proc. aż do 90 proc. dofinansowania – wszystko zależy od dochodu, jaki jest osiągnięty przez potencjalnych beneficjentów. Osoby z najniższymi zarobkami, będą mogły liczyć na największe dotacje na realizację przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu.

Zakłada się, że w ramach programu termomodernizacji zosta-

nie poddanych ponad 3 mln domów. Jakie przedsięwzięcia będą podlegały dofinansowaniu? M.in. wymiana źródeł ciepła starej generacji opalanych węglem na: węzły ciepłownicze, kotły na paliwo stałe (węgiel lub biomasa), systemy ogrzewania elektrycznego, kotły gazowe kondensacyjne i pompy ciepła.

Dodatkowo zakres przedsięwzięcia może obejmować docieplenie budynków i zastosowanie odnawialnych źródeł energii cieplnej i elektrycznej, tj. kolektorów słonecznych i mikroinstalacji fotowoltaicznych.

Wyżej wymienione dotyczą domów już istniejących, ale właściciele nowo budowanych budynków również mogą liczyć na wsparcie w postaci dofinansowania na zakup i montaż: węzłów ciepłowniczych, kotłów na paliwo stałe, systemów ogrzewania elektrycznego, kotłów gazowych kondensacyjnych czy pompy ciepła.

Z programu mogą skorzystać osoby fizyczne, które posiadają prawo własności lub są właścicielami budynków.

Akcja FOŚiGW

Jak świętować ekologicznie?

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz Wojewódzkimi Funduszami zorganizowała akcję „100 tysięcy drzew na 100-lecie niepodległości Polski”. Patriotyczno-ekologiczna akcja zakończyła się dużym sukcesem.

9 września w całym kraju rozdano około 100 tys. sadzonek drzew, a aby otrzymać jubileuszową sadzonkę ze specjalnym certyfikatem, wystarczyło przynieść w wyznaczone miejsce surowce wtórne: plastikowe butelki PET, puszki aluminiowe lub zużyte baterie. Akcja „100 tysięcy drzew na 100-lecie niepodległości Polski 1918-2018” miała charakter ogólnokrajowy i została objęta Honorowym Patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

oraz włączona do oficjalnych wydarzeń sygnowanych logotypem „Niepodległa”. Ekologiczna akcja z okazji niezwykle ważnej, setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości pozwoliła zwrócić uwagę na fakt, że można świętować w sposób, który będzie również dobry dla środowiska. W końcu dbanie o przyrodę, która nas otacza, jest jednym z przejawów patriotyzmu. Tego typu przedsięwzięcia nie tylko dają możliwość upamiętnienia ważnego wydarzenia, ale przede wszystkim przynoszą wymierne korzyści ekologiczne. Takie rozwiązania możemy stosować sami przy mniejszych, prywatnych uroczystościach. W końcu zamiast pokazu fajerwerków, można zasadzić trochę drzew lub podarować sadzonki zamiast oklepnych upominków.

Kolumnę opracowała: pn

Konkurs

Młodzieżowe Przesłanie Klimatyczne dla przyszłości

Konkurs Młodzieżowe Przesłanie Klimatyczne dla przyszłości, organizowany przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest realizowany w ramach projektu Młodzieżowy Kongres Klimatyczny Poznań 2018. Karty zgłoszeniowe można nadsyłać do 28 września.

Kongres ma na celu zachęcenie młodzieży szkół średnich do sformułowania i wyrażenia własnego zdania dotyczącego zmiany klimatycznej, a także oczekiwania, jakie mają względem rządzących w tej kwestii za pomocą przesłania, przygotowanego w ramach konkursu. Ponadto organizatorzy zakładają, że w ten sposób zwiększą świadomość ekologiczną społeczności lokalnych.

Zgłoszenia do udziału można nadsyłać do 28 września, a już 24 października odbędzie się finał, podczas którego uczestnicy będą mogli się zaprezentować. Możliwości jest wiele – zespół,

który zamierza wziąć udział, może wybrać formę przemówienia i prezentacji, a także plakatu, filmu etc.

Organizatorzy liczą na kreatywność i pomysłowość! Kongres odbywać się będzie podczas Międzynarodowych Targów Poznańskich POL-ECO SYSTEM. Wstępnej oceny i klasyfikacji zgłoszonych Przesłań dokona Kapituła Konkursu, do której należą przedstawiciele Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i naukowcy.

Prezentacji swoich Przesłań będzie mogło dokonać aż 10 zespołów z całego kraju. Zostaną wybrane te, które Kapituła oceni jako najlepsze. Przy okazji prezentacji, odbędą się również wykłady naukowe i debaty, które dotyczyć będą wpływu zmian klimatycznych na środowisko przyrodnicze.

Najlepsze wystąpienia zostaną nagrodzone środkami finanso-

wymi, przekazanymi na rzecz szkoły. Przesłania mogą dotyczyć zagadnień ogólnych, ale również zawężonych, które dotyczyć będą następujących zagadnień: ochrona i kształtowanie zasobów wodnych, ochrona ekosystemów i krajobrazów, przeciwdziałania niekorzystnemu wzrostowi stężenia gazów szklarniowych w atmosferze, ochrona różnorodności biologicznej i problemy terenów zurbanizowanych. Oceniana będzie zgodność tematyki z wybranym obszarem tematycznym, zakres przesłania (czy odnosi się do spraw szkolnych, miejscowości, spraw globalnych, regionu), wartość merytoryczna, forma i wykorzystanie problemów lokalnych w formułowaniu Przesłania.

Kartę Zgłoszenia, która dostępna jest m.in. na stronie WFOŚiGW w Katowicach należy przysłać na adres Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice.

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach